

LAB

Imagotutkimuksen yhteenveto

Määrällinen tutkimusvaihe
Toukokuu

2021

Tutkimuksen tausta ja tavoitteet

LAB-ammattikorkeakoulun ja Saimaan ammattiopisto Sampon VETO - Vetovoimaa ja väyliä tekniikkaan -hanke toteuttaa imagotutkimuksen peruskoulun 9. luokkalaisille sekä lukioiden ja Saimaan ammattiopisto Sampon opiskelijoille Etelä-Karjalan alueella.

Tutkimuksessa selvitetään eteläkarjalaisten nuorten tietoja ja mielikuvia seuraavista tekniikan aloista (ammatillinen 2. asteen koulutus ja korkeakoulutus):

- ▲ Rakennus-, pintakäsittely-, konetekniikan- ja tuotantotekniikan-, prosessi- ja saha-alasta

Tutkimustuloksia hyödynnetään tekniikan alojen vetovoimaisuuden edistämässä.

Tutkimuskokonaisuudessa on kaksi osaa: laadullinen ja määrällinen. Tässä yhteenvedossa on käsitelty määrällisen tutkimuksen löydökset.

Määrällinen tutkimusosuus

Kyselytutkimuksen tavoitteena oli tuottaa määrällistä ymmärrystä laadullisen tutkimusvaiheen löydösten tueksi. Kyselyn avulla kerättiin tietoa ja mielikuvia tutkimukseen liittyvistä aloista (rakennus-, pintakäsittely-, konetekniikan- ja tuotantotekniikan-, prosessi- ja saha-ala).

Määrällinen tutkimusvaihe toteutettiin nettikyselyinä Survey Monkey -työkalun avulla. Kyselyn kohderyhmänä olivat:

- ▲ Peruskoulun 9. luokkalaiset
- ▲ Lukiolaiset
- ▲ Saimaan ammattiopisto Sampon opiskelijat

Kysely kesti noin 10 minuuttia (14 kysymystä sisältäen taustatiedot). Tutkimuksen otoskoko oli N= 226

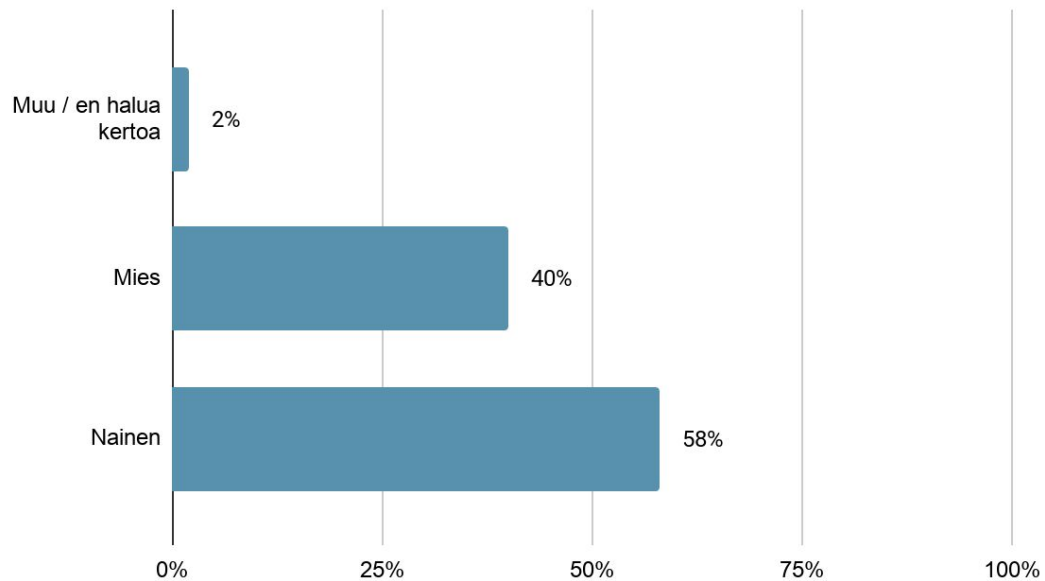
Taustakysymykset

K1. Sukupuoli

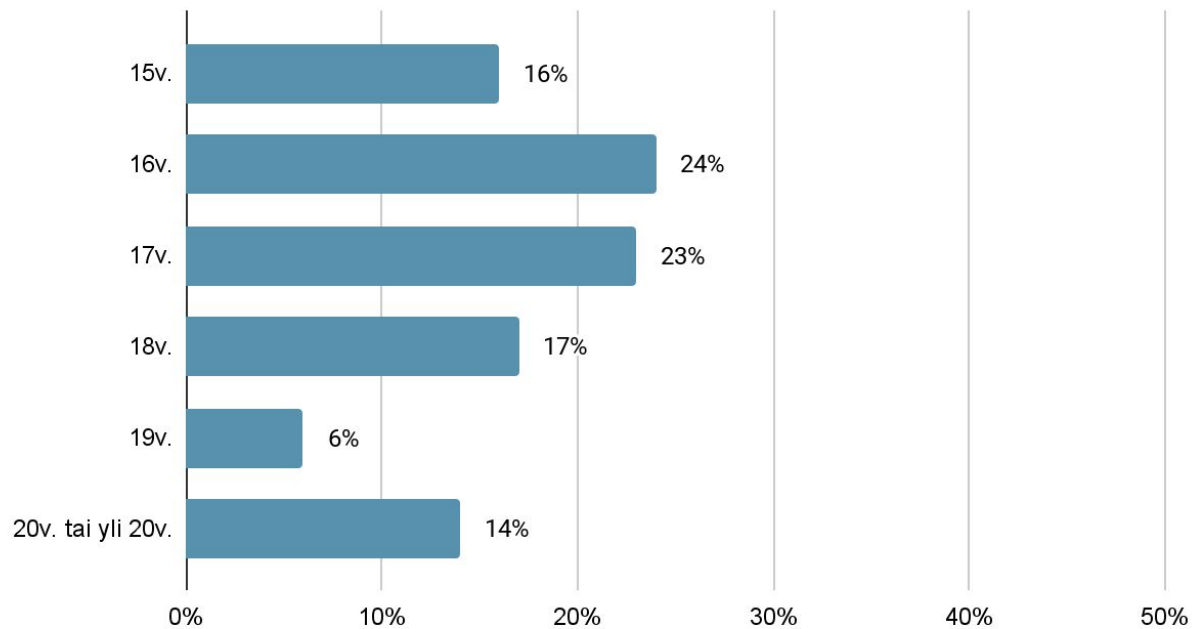
N=226

K2. Ikä

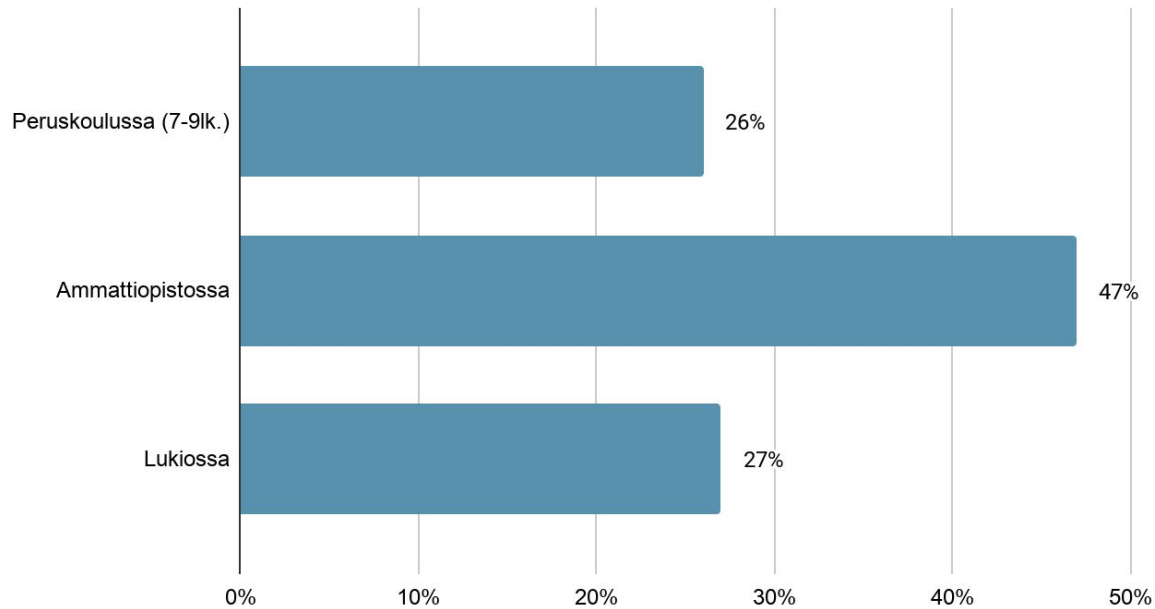
N=226

K3. Missä opiskelet tällä hetkellä?

N=226

Opiskeluun liittyvät suunnitelmat

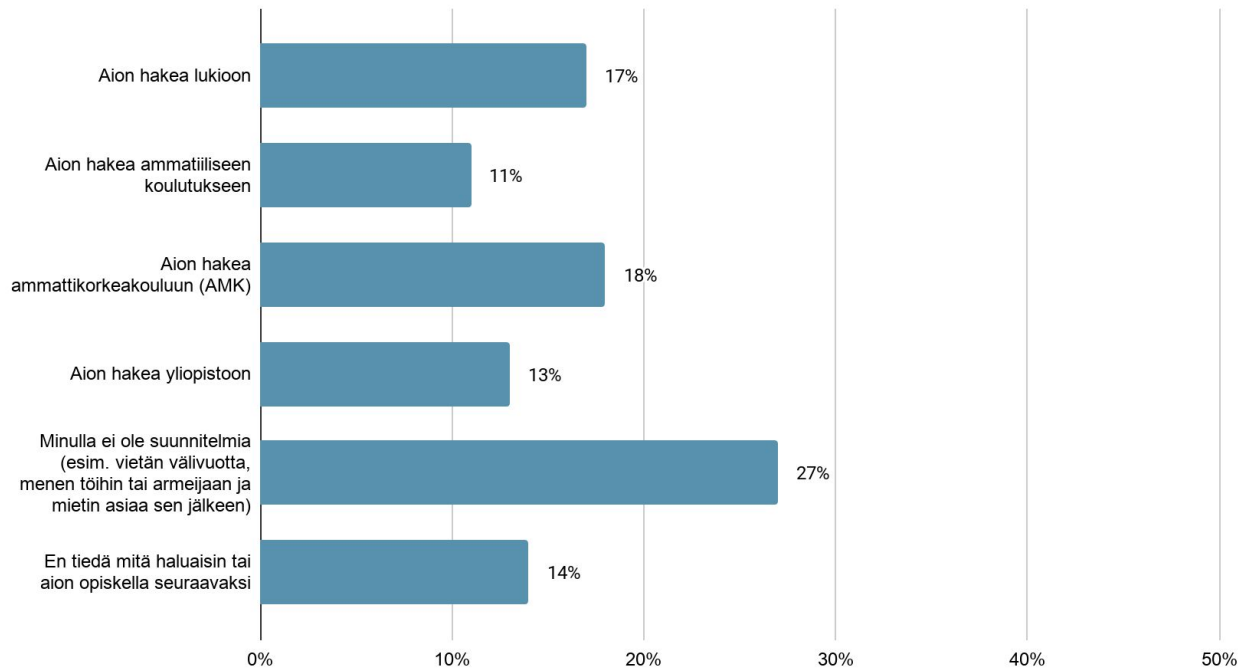

K4. Millaisia tulevaisuuden suunnitelmia sinulle on opiskeluun liittyen? Mihin aiot hakea seuraavaksi opiskelemaan?

N=226

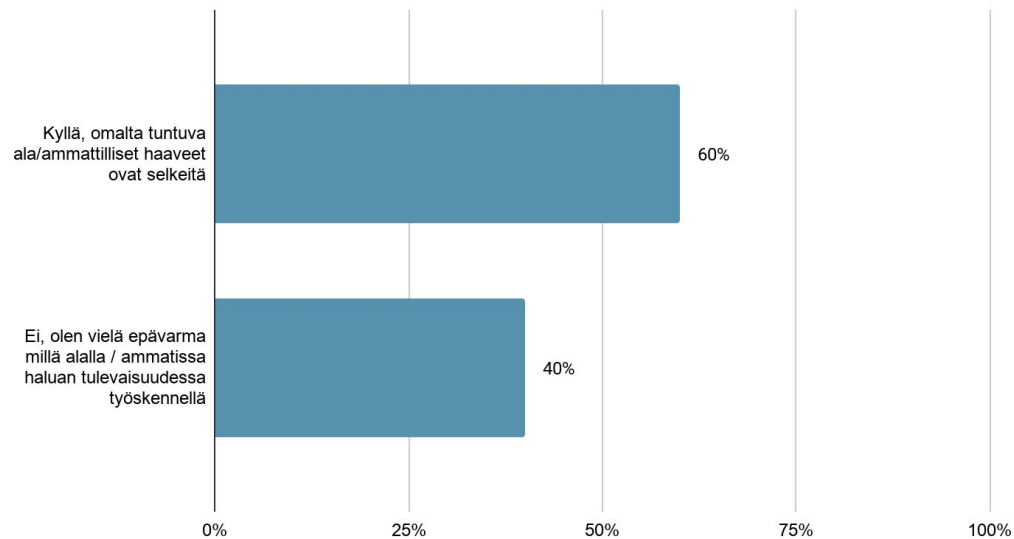

K5. Onko sinulla tällä hetkellä selkeää mitä alaa haluat opiskella / mihin ammattiin haluat valmistua?

Oma ala ja ammatilliset haaveet tuntuvat kaikkein selkeimmiltä ammattiopistossa opiskelevien keskuudessa.
Peruskoululaisten keskuudessa korostuvat vastaukset 'olen vielä epävarma'.

N=226

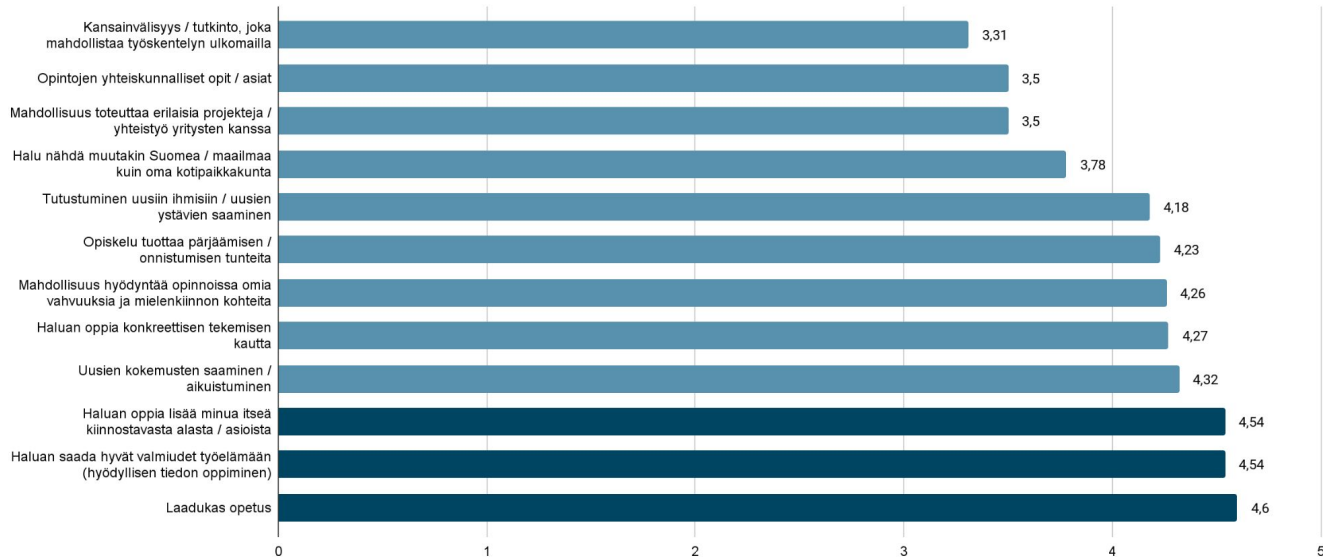
K6. Miten tärkeänä pidät seuraavia asioita opiskeluun liittyen?

(1=ei lainkaan tärkeä 5=erittäin tärkeä)

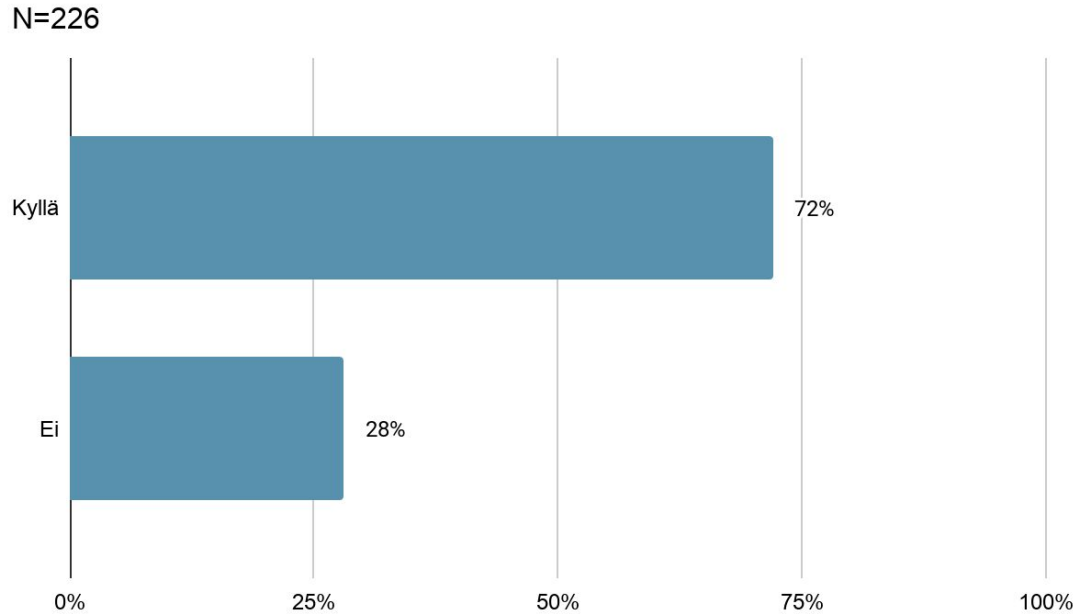

Tärkeimpänä pidetään laadukasta opetusta, hyviä valmiuksia työelämään sekä mahdollisuutta oppia lisää itseä kiinnostavasta alasta / asioista.

N=226

K7. Koetko, että olet saanut tarpeeksi tietoa, esimerkiksi opinto-ohjauksen tunneilla ja oppilaitosten omien kanavien kautta, muodostaaksesi riittävän käsityksen eri aloista?

Tekniikan aloihin liittyvät mielikuvat

K8. Millaisia mielikuvia sinulla on liittyen tekniikan aloihin?

Avoin 1/3

Monilla tutkimukseen osallistuneista nuorista ei ole olemassa selkeitä mielikuvia tekniikan aloista tai aloja ei koeta suoraan omiksi mielenkiinnon kohteiksi. Tekniikan aloihin yhdistetään seuraavia mielikuvia:

- ▲ Alojen vaikeus, matematiikka, tietokoneiden kanssa työskentely
  - ▲ Osa vastaajista yhdistää tekniikan alat matemaattisiin taitoihin ja tietokoneisiin. Aloilla nähdään tarvittavan ongelmanratkaisukykyä ja loogista päättelykykyä. Alat ovat vaikeita ja haastavia, pärjääminen edellyttää paljon tietoa ja osaamista.
  - ▲ *“Uskon niiden olevan mielenkiintoisia, sekä haastavia matemaattisesti ja/tai logiikkaa vaativia. Lisäksi opinnot ovat oletettavasti haastavia korkeakoulutasolla”*
  - ▲ *“Työskentely tietokoneiden parissa ja erilaisten laitteiden kanssa. Tarvitaan matematiikkaa ja fysiikkaa”*
- ▲ Käytännönläheisyys, käsillä tekeminen ja konkretia (ammattiopisto)
  - ▲ Osa vastaajista toteaa, että tekniikan opiskelu ja aloilla työskentely on käytännönläheistä konkreettista tekemistä, joka vaatii käsien taitoa ja näppäryyttä. Opiskeluissa tehdään enemmän kuin luetaan teoriaa.
  - ▲ *“Paljon käsillä tekemistä!”*
  - ▲ *“Tekniikan aloilla pääsee paljon tekemään itse ja oppimaan tekemällä”*

K8. Millaisia mielikuvia sinulla on liittyen tekniikan aloihin?

Avoin 2/3

- ▲ Alojen fyysisyys ja raskaus, koneiden kanssa työskentely (ammattiopisto)
  - ▲ Osa vastaajista yhdistää tekniikan alat erityisesti fyysisesti raskaisiin työtehtäviin ja koneiden käyttöön. Ns. “duunarityöt”.
  - ▲ *“Haalarit päällä tekevät hikihatussa hommia”*
  - ▲ *“Erilaisten koneiden kanssa toimimista, rankkaa duunia”*

- ▲ Alojen miesvaltaisuus
  - ▲ Sekä nais- että miesvastaajat toteavat tekniikan alojen olevan lähinnä miesvaltaisia aloja
  - ▲ *“Tosi miespainotteinen ala”*
  - ▲ *“Suurin osa pojista menee sinne”*

K8. Millaisia mielikuvia sinulla on liittyen tekniikan aloihin?

Avoim 3/3

Yksittäisesti mainittiin myös seuraavia asioita:

- ▲ Tulevaisuus & yhteiskunta
  - ▲ Tekniikan alojen nähdään olevan tärkeitä ja hyödyllisiä tulevaisuuden/yhteiskunnan aloja
  - ▲ *“Tekniikan alat ovat muiden alojen tavoin tärkeitä yhteiskunnan pyörimisen kannalta”*
  - ▲ *“Ne vaikuttavat ihan kiinnostavilta ja sellaisilta mitä tullaan tarvitsemaan tulevaisuudessa”*

- ▲ Tekniikan aloihin yhdistettiin seuraavia esimerkkialoja- ja nimikkeitä
  - ▲ Rakennusala, insinööri, auton asentaja
  - ▲ *“Ei kovin selkeä mielikuva, mutta mielestäni tekniikan ala sisältää pääosin rakennustekniikan opiskelua”*

- ▲ Kommentteja liittyen tekniikan alojen huonoon tuntemiseen
  - ▲ *“Olisi hyvä jos olisi vielä enemmän perustavampia opintoja aiheeseen liittyen”*
  - ▲ *“Hankala lähteä opiskelemaan jos ei yhtään aikaisempaa tietoa alasta tai sen toiminnasta”*
  - ▲ *“Ne kiinnostavat mutta olisi kiva oppia niistä vielä lisää!”*

K9. Millaisia mielikuvia/ominaisuuksia yhdistät seuraaviin tekniikan aloihin

1/2 Avoin (Mainitse 1-3 asiaa, jotka sinulle tulevat ensimmäisenä mieleen)

Yksittäisistä tekniikan aloista selkeimmät mielikuvat liittyvät rakennus- ja pintakäsittelyalaaan. Prosessialaan yhdistyy selkeästi kaikkein vähiten mielikuvia.

- ▲ Rakennusala
  - ▲ Talojen rakentaminen, käytännöllisyys & käsillä tekeminen
  - ▲ Työ on fyysistä, raskasta ja vaatii hyvää kuntoa
  - ▲ Yksittäisesti mainittiin: työssä oltava huolellinen ja ahkera, alalla paljon töitä tarjolla, ulkomaalainen työvoima
  - ▲ *“Konkreettista, kädentaito, tekemällä oppii”, “Talon yms rakennusta, suunnittelua(?), rankkaa fyysisesti”*

- ▲ Pintakäsittely
  - ▲ Maalaus, tapetointi, hionta, yleinen pintojen käsittely
  - ▲ Työ vaatii erityisesti tarkkuutta/tarkkaavaisuutta ja kärsivällisyyttä
  - ▲ Yksittäisesti mainittiin: saattaa olla yksitoikkoista/tylsää työtä, suojainten tärkeys/ala ei astmaatikoille sopiva
  - ▲ *“Maalattaisiin tai tehtäisiin muuta pintakäsittelyä”, “Fyysistä ja tarkkaa työtä, vaaditaan kärsivällisyyttä”*

K9. Millaisia mielikuvia/ominaisuuksia yhdistät seuraaviin tekniikan aloihin

2/2 Avoin (Mainitse 1-3 asiaa, jotka sinulle tulevat ensimmäisenä mieleen)

- ▲ Kone- ja tuotantotekniikka
  - ▲ Koneiden kanssa työskentely (korjaus, tuotanto, hitsaus), tehdastyö
  - ▲ Työ vaatii tarkkuutta, teknistä osaamista ja älykkyyttä
  - ▲ Yksittäisesti mainittiin: työ saattaa olla meluista/likaista ja raskasta, miesvaltainen ala
  - ▲ *“Koneiden kanssa työskentely, huolto sekä asennustyöskentelyä”, “Tarkkaa, vaatii paljon osaamista”*

- ▲ Saha-ala
  - ▲ Sahaus, puun jalostus ja käsittely, puu- ja metsäteollisuus, paperi
  - ▲ Työ on fyysistä, tarkkuutta ja kädentaitoja vaativaa
  - ▲ Yksittäisesti mainittiin: ei tulevaisuuden ala (työt vähenevät, ala pienenee)
  - ▲ *“Puuteollisuus, sahanpuru, tehdas, puun jalostus”, “Fyysinen työ”*

- ▲ Prosessiala (Huom. ala tunnettiin huonosti ja siihen liitettiin vähiten selkeitä mielikuvia)
  - ▲ Teollisuus- ja tehdastyöskentely, prosessointi, kemia, paperi
  - ▲ Työ vaatii tarkkuutta, voi olla tylsää ja rankkaa
  - ▲ *“Nimi ei sano mitään mitä alalla tehdään”, “Erilaiset teollisuuden haarat, joihin kuuluu esim. metsäteollisuus ja kemianteollisuus”*

K10. Millaisia mielikuvia/ominaisuuksia yhdistät seuraaviin ammattinimikkeisiin?

1/5 Avoin (Mainitse 1-3 asiaa, jotka sinulle tulevat ensimmäisenä mieleen)

- ▲ Talonrakentaja
  - ▲ Talojen suunnittelu ja rakentaminen
  - ▲ Työ on fyysistä, vaatii kädentaitoja ja tarkkuutta
  - ▲ Yksittäisesti mainittiin: matemaattinen osaaminen, työvälineet ja -vaatetus, miesvaltaisuus
  - ▲ *“Ne rakentaa taloja ja rakennuksia”, “Rankkaa ja myös kädentaidot kunnossa”*

- ▲ Maarakentaja
  - ▲ Maansiirto-, kaivu-, laitto ja -muokkaustyöt, työskentely kaivinkoneella
  - ▲ Työ on fyysistä, osittain tylsää ja tarkkuutta vaativaa
  - ▲ *“Maan kaivaminen, laittaminen”, “Tarkkuus, hyvä fyysinen kunto, yhteistyökyky”*

- ▲ Maalari
  - ▲ Talojen ja pintojen maalaaminen
  - ▲ Työ vaatii tarkkuutta, huolellisuutta ja hyvää värisilmää/visuaalisuutta
  - ▲ *“Maalaa erilaisia pintoja ja seiniä”, “Visuaalinen lahjakkuus ja huolellisuus”*

K10. Millaisia mielikuvia/ominaisuuksia yhdistät seuraaviin ammattinimikkeisiin?

2/5 Avoin (Mainitse 1-3 asiaa, jotka sinulle tulevat ensimmäisenä mieleen)

- ▲ Prosessinhoitaja (tähän ammattinimikkeeseen liitetään melko vähän mielikuvia)
  - ▲ Prosessien hoito ja valvonta, tehdastyö, laitteiden ja koneiden valvonta
  - ▲ Työ vaatii tarkkuutta, huolellisuutta, voi olla tylsää
  - ▲ Yksittäisesti mainittiin: hyvä palkka, istumatyö
  - ▲ “*Prosessinhoitaja valvoo teollisuuden tuotantoprosessia*”, “*Tarkkuus*”

- ▲ Koneasentaja
  - ▲ Asentaa ja korjaa monipuolisesti koneita & laitteita
  - ▲ Työ vaatii hyvää fyysistä kuntoa, tarkkuutta ja kädentaitoja ja älykkyyttä
  - ▲ Yksittäisesti mainittiin: likainen työ
  - ▲ “*Rakentaa ja huoltaa erilaisia mekaanisia koneita*”, “*Tarkkuus, kestävyys, hyvä fyysinen kunto*”

- ▲ Koneistaja
  - ▲ Koneiden huolto, korjaus, asennus ja valvonta sekä sorvaus
  - ▲ Työ vaatii erityisesti tarkkuutta
  - ▲ Yksittäisesti mainittiin: metallityöt, miesvaltaisuus, tylsyyt
  - ▲ “*Erilaiset koneet ja niiden korjaaminen*”, “*Tarkkaa työtä*”

K10. Millaisia mielikuvia/ominaisuuksia yhdistät seuraaviin ammattinimikkeisiin?

3/5 Avoin (Mainitse 1-3 asiaa, jotka sinulle tulevat ensimmäisenä mieleen)

- ▲ Levyseppähitsaaja
  - ▲ Hitsaus, metallien kanssa työskentely
  - ▲ Työ vaatii tarkkuutta ja on fyysisesti raskasta
  - ▲ Yksittäisesti mainittu: vaarallinen työ, huono palkka, miesvaltaisuus, tylsyys
  - ▲ *“Hitsaa kiinni erilaisia juttuja. Työssä täytyy olla hyvä keskittymiskyky”, “Erialaisten metallien hitsaamista”*

- ▲ Sahaproessinhoitaja
  - ▲ Työskentely saha- ja puuteollisuuden parissa, hoitaa ja valvoo sahaprosessia
  - ▲ Työ vaatii tarkkuutta ja huolellisuutta sekä saattaa ajoittain olla tylsää
  - ▲ Yksittäisesti mainittu: vaaditaan hyvää organisointikykyä ja kädentaitoja
  - ▲ *“Toimii sahateollisuudessa”, “Vahtii prosessin kulkua sahalla ”*

K10. Millaisia mielikuvia/ominaisuuksia yhdistät seuraaviin ammattinimikkeisiin?

4/5 Avoin (Mainitse 1-3 asiaa, jotka sinulle tulevat ensimmäisenä mieleen)

- ▲ Talonrakennustekniikan insinööri (*Huom. Älykkyys, koulutus ja palkka korostuivat tässä ammattinimikkeessä*)
  - ▲ Talonrakennuksen suunnittelu, valvonta ja johtaminen esimiestehtävissä
  - ▲ Tekijät ovat korkeasti koulutettuja, älykkäitä ja matemaattisesti osaavia sekä hyväpalkkaisia
  - ▲ Työ on vaativaa ja vaatii tarkkuutta
  - ▲ Yksittäisesti mainittiin: piirustukset, laskennat
  - ▲ “Suunnittelee ja valvoo talonrakennusta, johtaa työntekijöitä”, “Älykkyys, työnjohtaja, raha”

- ▲ Yhdyskuntatekniikan insinööri (*Nimike ei ollut kovin selkeä, mutta se yhdistettiin suunnitteluun ja tekniseen osaamiseen*)
  - ▲ Yhdistettiin yksittäisesti seuraaviin asioihin: maa- ja vesirakennus, infran huolto, jäte- ja hulavedet, teiden ja katujen suunnittelu, rakentaminen ja korjaustyöt, silta- ja viemäriverkostojen suunnittelu.
  - ▲ Tekijät ovat älykkäitä, matemaattisesti osaavia, hyväpalkkaisia
  - ▲ Yksittäisesti: johtava asema, laaja tietotaito
  - ▲ “Suunnittelee yhdyskunnalle hyödyllisiä teknisiä asioita”, “Insinöörit fiksuja muuta tietoa mulla ei ole”

K10. Millaisia mielikuvia/ominaisuuksia yhdistät seuraaviin ammattinimikkeisiin?

5/5 Avoin (Mainitse 1-3 asiaa, jotka sinulle tulevat ensimmäisenä mieleen)

- ▲ Konetekniikan insinööri
  - ▲ Koneiden suunnittelu ja niiden parissa työskentely,
  - ▲ Älykkäitä, matemaattisesti osaavia, johtavassa asemassa työskenteleviä
  - ▲ Työ vaatii matemaattista osaamista, tarkkuutta, ymmärrystä tekniikasta
  - ▲ *“Suunnittelee koneita ja laitteita”, “Korkeammin koulutautunut henkilö joka työskentelee erilaisten koneiden kanssa”*

Huom. Kaikkiin kolmeen insinööri-nimikkeeseen yhdistetään yhteisesti älykkyys, matemaattinen osaaminen, pitkä koulutus, hyväpalkkaisuus ja johtava asema.

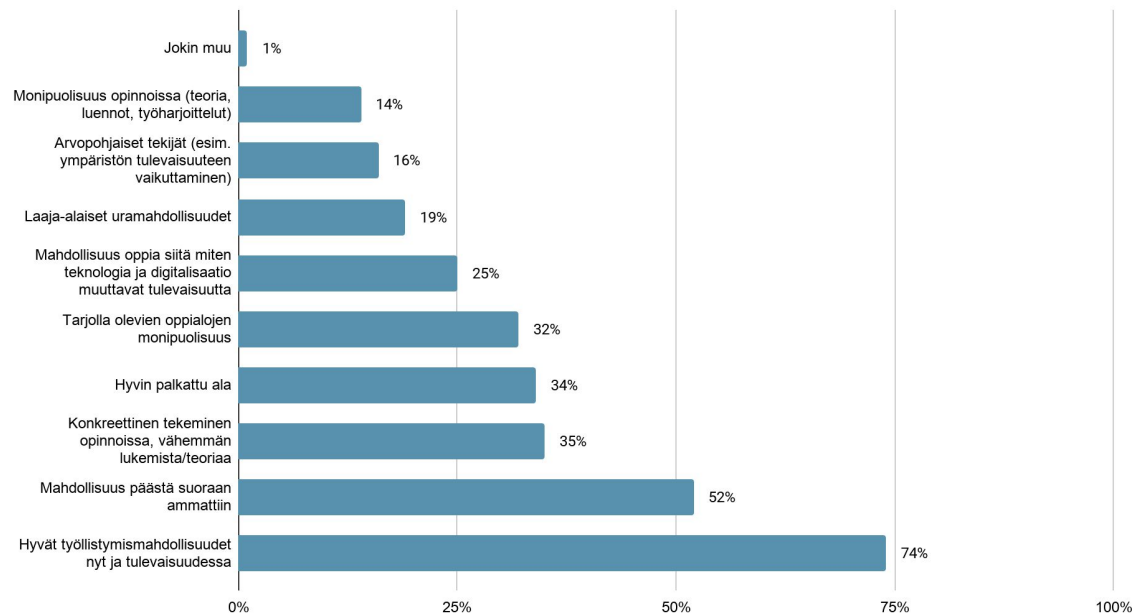
K11. Mitkä seuraavista ovat mielestäsi keskeisiä tekniikan alojen vetovoimatekijöitä? Miksi alalle hakeudutaan opiskelemaan?

Valitse 3 tärkeintä

Tekniikan alojen keskeiset vetovoimatekijät ovat etenkin hyvät työllistymismahdollisuudet nyt ja tulevaisuudessa sekä mahdollisuus päästä suoraan ammattiin.

N=226

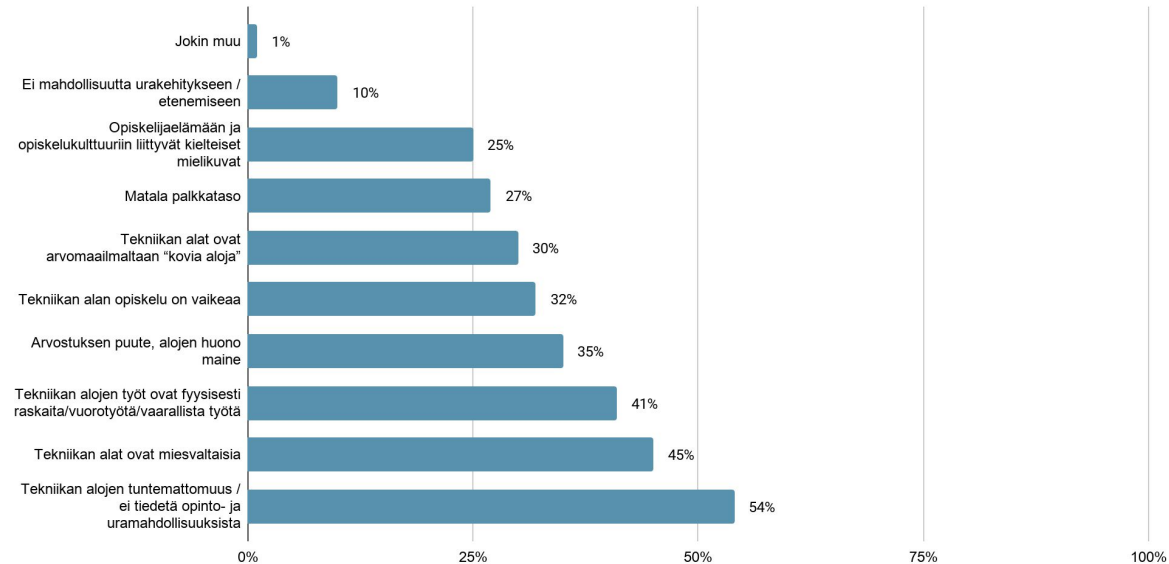
K12. Mitkä ovat mielestäsi tekniikan alojen keskeiset vetovoimatekijöiden puutteet? Miksi tekniikan aloja ei hakeuduta opiskelemaan?

Valitse 3 tärkeintä

Tekniikan alojen keskeisinä vetovoiman puutteina nähdään tekniikan alojen tuntemattomuus, alojen miesvaltaisuus sekä työn fyysinen raskaus. Alojen miesvaltaisuus tuotiin vahvemmin esille naisvastaajien keskuudessa.

N=226

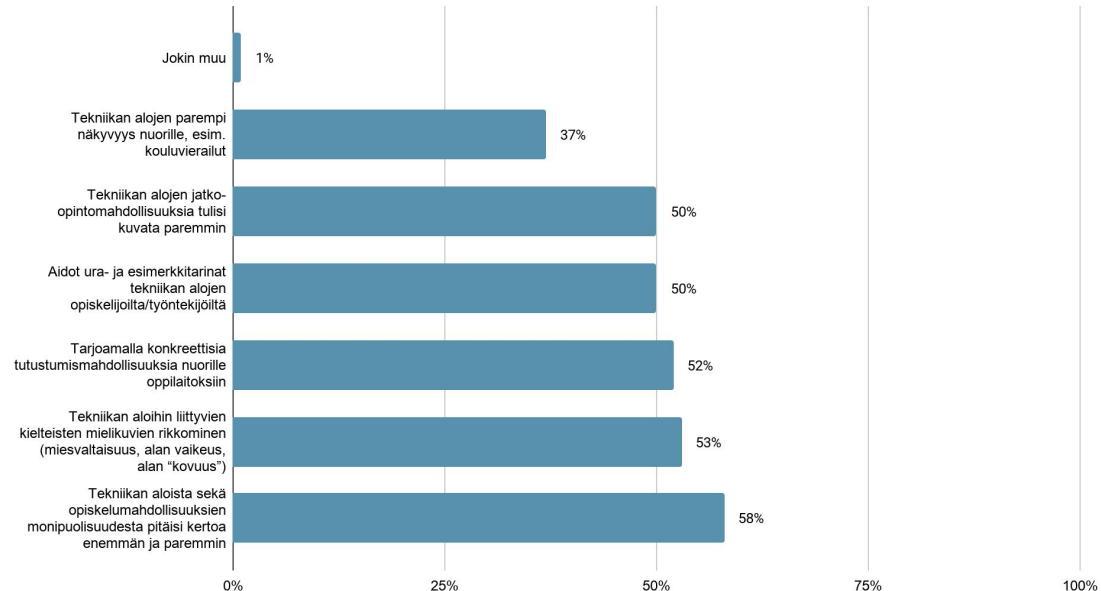
K13. Miten tekniikan alojen vetovoimaisuutta voisi mielestäsi lisätä? Miten alalle saataisiin lisää opiskelijoita?

Valitse 3 tärkeintä

Tekniikan alojen vetovoimaisuutta voidaan kasvattaa kertomalla lisää opiskelumahdollisuuksien monipuolisuudesta, rikkomalla kielteisiä mielikuvia sekä tarjoamalla lisää konkreettisia tutustumismahdollisuuksia, aitoja uratarinoita sekä tietoa jatko-opiskelumahdollisuuksista.

N=226

K14. Avoimet kommentit ja terveiset aiheeseen ja kyselyyn liittyen.

1/2

“Kysely oli opettavainen ja sain lisää tietoa tekniikan aloista”

“Kyselyyn oli helppo vastata, ei liian vaikeita kysymyksiä. Oli kivaa tuoda oma mielipide esille”

“Mielestäni osa nuorista ei vielä ymmärrä tekniikan alojen tärkeyttä tulevaisuudessa tai niiden jatkokoulutusmahdollisuuksia”

“Ei ole kyllä ilmoitettu paljon itse tekniikan aloista ammattiopistossa ja yläkoulussa”

“Kyllä ne tekniikan alat ovat hyviä mutta niitä pitäisi mainostaa ja esitellä laajemmin ja paremmin”

K14. Avoimet kommentit ja terveiset aiheeseen ja kyselyyn liittyen.

2/2

“Mullei tälle tekniikan alat oli aina ihan pienestä asti sellain "en missään nimessä halua tekniikan alalle" juuri niiden ennakkoluulojen, etenkin alan vaikeuden ja miesvaltaisuuden takia en halunnut alalle. Toki 8lk käyty vierailu Sampossa sain paremman käsityksen tekniikan aloista ja aloin kiinnostumaan ja huomaisin näiden ennakkoluulojen karisseen pois. Nyt etenkin rakennusalat on alkanut kiinnostaa ja en ole enää samaa mieltä, että sulkisin nämä alat kokonaan pois. Eli mielestäni olisi hyvä, jos olisi enemmän esittelyjä ja tutustumista alaan. Esimerkiksi olisi kiertoja ammattiopistoilla tutustumassa moniin eri aloihin mukaan lukien tekniikan alat siten, että kaikki pisteet kierrettäisi eikä saisi itse päättää minne menee, koska moni meni niihin mitkä kiinnostaa eikä niihin itselle vieraampiin aloihin, joka tekee sen ettei niistä vieraammista aloista saa paljoa tietoja ja aloille haetaan ennakkoluulojen perusteella :)”

Kiitos!